

FREDENSBORG KOMMUNE

CENTER FOR SKOLE OG DAGTILBUD

FAGLIG DIALOGGUIDE VED TILSYNSBESØG

I DAGTILBUD 0-5 ÅR

Uanmeldt tilsyn, efterår 2020

Dagtilbud: Børnehuset Friheden

Fokusområde: Nærvær og samspil

Opsamling fra sidste tilsyn og fremadrettet fokus

Opfølgning fra sidste tilsyn. Eksempler på hvordan der er arbejdet med det.	Ingen punkter til opfølgning. (Tilsyn foretaget af anden konsulent)
Daglig leders fremadrettede fokus og tiltag ift. pædagogisk praksis.	<ul style="list-style-type: none">• Der er et ønske om at arbejde endnu mere med børneperspektiv• De tydelige læringsmiljøer der er etableret indenfor, skal også etableres udenfor, bl.a. via inddeling i nogle tydelige zoner, der vil give muligheder for mere nærvær på legepladsen. Bestyrelsen er inddraget, og der skal søges økonomiske midler til projektet.
Kommentarer fra konsulent.	Se kommentarer og anbefalinger p. 8

Vedr. denne periodes tilsyn

Fokusområde:	Nærvær og samspil
Dagtilbud:	Børnehuset Friheden
Dato:	20. oktober 2020
Til stede:	Anita Hansen, daglig leder og Frederik Poulsen, pædagog
Pæd. konsulent:	Lotte Mosbæk

Eksemplarisk praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for dette område. Institutionen har arbejdet strategisk med emnet. Institutionen har arbejdet med en eller flere evalueringer af institutionens arbejde inden for emnet og sat konkrete mål for det videre arbejde. Indsatsen har sat tydelige spor i praksis, som lederen og medarbejderen kan redegøre for. Det kan sandsynliggøres, hvilken forskel indsatserne har gjort for børnene. Derfor skal indsatsen vedligeholdes, og der arbejdes videre i samme spor. Den pædagogiske konsulent *kan* vælge at komme med en anbefaling, hvis det skønnes relevant.

Læreplanstema 1: Alsidig personlig udvikling

Læreplanstema 2: Social udvikling

Læreplanstema 3: Kommunikation og sprog

Læreplanstema 4: Krop, sanser og bevægelse

Læreplanstema 5: Natur, udeliv og science

Læreplanstema 6: Kultur, æstetik og fællesskab

Tilpasning af praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats som en del af det daglige pædagogiske arbejde, men det har endnu ikke sat tilstrækkelige og tydelige spor i praksis – det kan ikke sandsynliggøres, hvilken forskel indsatsen gør for børnene. Derfor er der behov for en tilpasning af indsatsen. Den pædagogiske konsulent *skal* komme med en anbefaling til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats.

Ingen læreplanstemaer eller fokusområder kræver tilpasning af praksis.

Behov for ny/ændret praksis

Det vurderes, at institutionen ikke har gjort nogen særlig indsats, eller konsulenten har observeret en uforsvarlig /uhensigtsmæssig pædagogisk praksis og er bekymret for børnenes trivsel i institutionen på baggrund heraf. Der er behov for at igangsætte en indsats. Vælges en kategori, *skal* den pædagogiske konsulent give en anbefaling i forhold til indsatsen inden for pejlemærket i det kommende år. Der skal særligt fokus på, at institutionen følger den anbefaling, der er givet af den pædagogiske konsulent, og der skal aftales en opfølgning.

Ingen læreplanstemaer eller fokusområder kræver ny/ændret praksis.

28/10-2020

Dato og underskrift, daglig leder

3/11-20

Dato og underskrift, pæd. Konsulent

Praksisfortælling med fokus på nærvær og samspil

(udarbejdes af den daglige leder)

“Praksisfortællinger er fortællinger om centrale og udvalgte episoder eller virkelighedsudsnit fra det pædagogiske arbejdes hverdagspraksis, oplevet og fortalt af de mennesker, der arbejder i denne praksis med henblik på at forstå, udvikle og dokumentere denne praksis”.

Dato og tidspunkt: Beskrevet af:	21/4-2020 Beskrevet af Anita Hansen
Dagtilbuddets praksisfortælling med fokus på det valgte område:	<p>To pædagoger er på tur med 7 børn i alderen 3-6 år. Vi er i parken, hvor vi efter nogle ture har fundet en spændende rute, hvor vi er sikre på at finde spor efter dyr eller endda se både mus og musvåger.</p> <p>Da vi sætter os for at spise vores medbragte madpakker, er de to ældste drenge ivrige for at komme videre.</p> <p>"Vi skal finde flere spor".</p> <p>Da de øvrige børn er trætte og skal tilbage til børnehaven for at sove, må vi skuffe de store drenge og tage hele gruppen hjem.</p> <p>Undervejs taler den ene pædagog og en af de store drenge videre om opdagelserne.</p> <p>Pædagogen kan mærke drengens interesse og lyst til at opleve mere.</p> <p>De to pædagoger beslutter, at de næste dag vil dele gruppen op, så de to ældste drenge kan tage på opdagelse alene med en pædagog. Vi prioriterer det, da den ene dreng har haft svært ved at finde sin rolle i fællesskabet og vi ønsker at støtte op drengenes nye fælles interesse.</p> <p>Drengene går af sted bevæbnet med et kort over parken. Da de senere på dagen kommer hjem, har de været rundt i det meste af parken og tegnet alle de gode steder ind på kortet. Kortet bliver hængt op på tavlen og nu kan alle låne kortet, så de kan se, hvor både rullebakken, spætte boet og numse træet er - takket være de to store og nu meget stolte drenge.</p>
Andet:	

Observationsskema

(Udarbejdes af den pædagogiske konsulent)

Fokusområde: Nærvær og samspil
Dagtilbud: Børnehuset Friheden
Dato og tidspunkt: Mandag den 12. oktober, formiddag/frokost
Pædagogisk konsulent: Lotte Mosbæk

Konsulentens observation med fokus på det valgte område gennem nedenstående kvalitetsindikatorer (beskrives med konkrete eksempler):

Hvordan anvender det pædagogiske personale udvekslingstone i aktiviteter, leg, måltider, rutinesituationer og overgange?

Ved frokosten viser et barn den voksne, hvad han har med i madkassen: peberfrugt, agurk, gulerødder m.m.
Den voksne: "Åh hvor er det nogle dejlige ting. Det er lige sådan nogle ting, jeg godt kan li".
Barnet nikker.
Den voksne: "hvad kan du ellers godt li'?"
Barnet fortæller videre og den voksne kommenterer og får samtalen til at flyde/fortsætte. Der er mange tur-tagninger i deres snak.

Hvordan følger og understøtter det pædagogiske personale børnenes perspektiver?

Ved frokostbordet taler nogle af børnene om, at når de bagefter skal på legepladsen, vil de lege politi.
Barn 1: "politi-cykel" (Med munden fuld af mad)
Voksen: "politi-cykel. Skal I have politi-cykler, når I kommer ud?"
Barn 1: " ja, politi-cykler"
Voksen: " Måske I også skal have nogle politi-skilte?"
Barn 2: "jaaaaah, politiskilte"

Der aftales ikke nærmere om politi-skiltene.
Da et par af børnene ved bordet er færdige med at spise og bliver temmelig urolige, får de lov til at gå fra bordet. De løber ud og tager gummistøvler på, og så videre ud på legepladsen, kun iført T-shirts.
Den voksne er hurtigt ude og hente dem ind igen, så de kan få mere tøj på. De bliver kaldt ind på en rolig og ikke-irettesættende måde.
Da børnene kommer ud på legepladsen igen (nu med jakker på) har de "politi-skilte" med, som den voksne hurtigt fik lavet sammen med dem. De løber glade hen til deres politi-cykler, og politi-legen er i gang.

	<p>Jeg nåede også lige at blive anholdt, inden jeg forlod institutionen ☺</p>
<p>Hvordan anvender det pædagogiske personale leg og et legende samspil til at øge alle børns deltagelsesmulighed er?</p>	<p>4 børn og en voksen har gang i en leg med ærteposer på hovedet. Der er en glad og hyggelig stemning, men legen virker lidt uorganiseret. Da et barn går hele vejen gennem lokalet uden at tabe ærte-poseden, jubler den voksne og er meget anerkendende. Børn kommer og går lidt til legen. Et barn kommer ind for at deltage. Den voksne tager nu en ærtepose og viser alle børnene, hvordan man også kan gå med den. Efterfølgende vil alle børnene prøve at gå med ærteposerne på den måde den voksne lige viste, inkl. det ny-ankomne barn, som lykkes med at få ærteposeden gennem rummet på denne måde, men næppe havde haft den motoriske øvelse til at lykkes med det på den anden måde. (Et meget flot eksempel på hvordan den voksne sikrer et barn deltagelsesmulighed, og at barnet ikke kommer i en udsat position)</p>
<p>Hvordan og i hvilke situationer kan det iagttages, at det pædagogiske personale indgår i nærværende samspil og samtale, fx i garderoben?</p>	<p>Se eksempler noteret ved de andre kvalitets-indikatorer.</p>
<p>Hvordan støtter og opmuntrer det pædagogiske personale børnene til at vise omsorg for andre, og til selv at kunne tage imod omsorg?</p>	<p>To børn kommer ind fra legepladsen. De har begge våde ærmer og den ene har revet fingeren og skal have plaster på. Inden de kan få vasket sandet af hænderne og få plaster på, skal de have de våde jakker af. Det driller lidt og det ene barn protesterer og vil have skyllet hænder og plaster på nu! Hun synes, det er rigtig svært at få den våde jakke af. Den voksne opfordrer børnene til at hjælpe hinanden. Hun hjælper også lidt og er meget nærværende i samspillet med børnene. Hun kommer med opmuntrende kommentarer, da børnene hjælper hinanden og slutter af med at sige, at nu er de parate til at gå på badeværelset, og at det var rigtig godt, at de kunne hjælpe hinanden, når det nu var lidt svært.</p>

<p>Hvordan og i hvilken grad er det pædagogiske arbejde organiseret, så det skaber ro og rum til fordybelse mellem børn og voksne og afbrydelser undgås?</p>	<p>Da det er efterårsferie, er der kun få børn og voksne, så organiseringen er anderledes end sædvanligt, men ved tidligere besøg har det været meget tydeligt, at der er en klar organisering og at de voksne er meget bevidste om deres roller.</p> <p>Et eksempel på at det er vigtigt at fastholde den meget tydelige organisering, selvom der kun er få børn og voksne, ses da telefonen ringer, og den voksne der er i gruppe-rummet med børnene løber op for at besvare den. Hun kommer hurtigt tilbage og siger: " nå, der var X hurtigere end mig".</p> <p>Denne lille afbrydelse i nærværet kunne have været undgået, hvis de voksne havde haft en aftalt rolle-fordeling.</p>
<p>Hvordan oplever konsulenten stemningen i institutionen generelt? (Konkrete eksempler)</p>	<p>I Børnehuset Friheden er der en meget rolig og hyggelig stemning. Her er nærværende voksne i godt samspil med børnene. Her høres meget få irettesættelser, men vejledning i stedet. Institutionen fremstår indbydende, ryddelig og pæn. Her er ikke meget legetøj fremme (pga. Corona-restriktionerne?) men det tilgængelige legetøj er relevant, helt og rent. Det er sorteret i kurve efter kategori/tema, der gør det nemt at starte en leg.</p>
<p>Konsulentens kommentarer og anbefalinger</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fasthold den anerkendende og vejledende tone der høres i Børnehuset Friheden. • Vær obs. på at fastholde den ellers meget tydelige organisering selvom det er ferietid. • Fasthold den legende tilgang • Vær obs. på det dobbelte læringsperspektiv i forbindelse med aktiviteter og læringsmål. Sæt læringsmål for <u>både</u> børn og voksne. Det er meget tydeligt, at der er stor bevidsthed om læring og progression hos børnene, men sæt også fokus på læringsmål hos de voksne. Det er en måde til fortsat at arbejde med udvikling af den pædagogiske kvalitet, selvom den er på et højt niveau.

Faglig dialogguide

Faglig dialog på baggrund af dagtilbuddets praksisfortælling og konsulentens observation

Pointer fra den faglige dialog (udfyldes ved tilsynssamtalen):

I Børnehuset Friheden er der fokus på at sikre børnene deltagelse bl.a. ved at tage afsæt i deres interesser, og da det er en ret lille institution, har alle voksne et meget nært kendskab til alle børnene, og kan derved "nemt" understøtte det enkelte barns deltagelse.

Nogle gange sikres deltagelse og nærvær ved at lade aktiviteterne være "åbne".

Nærvær og samspil ses også i forhold til organiseringen og børneperspektiv, og de pædagogiske medarbejdere spørger ofte hinanden, hvor meget struktur der kræves i en bestemt aktivitet.

De interesserer sig også for, hvor meget nærvær og samspil der kan skabes hvis man laver "frit valg-aktiviteter". Hvordan sikrer vi, at der ikke er børn der flagrer uden at være i samspil med en voksen?

De voksne er meget bevidste om at aktiviteterne skal være meningsskabende for børnene (det illustreres også tydeligt i praksisfortællingen)

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler fra dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor det valgte fokusområde. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	I Børnehuset Friheden er der stor opmærksomhed på, hvordan der kan skabes nærvær og samspil, og via den tydelige planlægning og den kendte voksen-organisering skabes der rum til det. De pædagogiske medarbejdere søger at indretter deres pædagogiske aktiviteter i forhold til børnenes interesser og perspektiv, da det skaber afsæt for et nærværende samspil.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

1. Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet *Alsidig personlig udvikling*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***alsidig personlig udvikling*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

De pædagogiske medarbejdere har øje for at børnene skal erfare på forskellige måder, og derfor præsenteres de for forskellige "ting". De voksne har forskellige kompetencer, som de byder ind med, og børnene kan herved få erfaringer med, at de voksne er forskellige, og det er børnene også. Herved skabes en god forståelse for, hvordan "jeg er mig og anderledes end dig". (Og at vi begge er okay).

Børnene udforsker og erfarer den alsidige personlige udvikling i samværet med de andre børn. Derfor tilstræber de voksne at være tæt på børnene, for at kunne hjælpe og støtte det enkelte barn i at udtrykke sig, f.eks. i at sætte ord på svære følelser og derved kunne agere hensigtsmæssigt (i stedet for f.eks. at slå eller trække sig fra legen)

Der er stor bevidsthed om, at den voksne har en meget central rolle i at hjælpe børnene med at identificere/kende og handle på deres følelser. Den bevidsthed gør, at de voksne søger at være tæt på børnenes leg, så de er bekendte med, hvornår et barn kan få det svært i legen, og hvor det er nødvendigt at den voksne er barnet behjælpelig med at få udtrykt sig.

Alle børn er forskellige og "behandles" derfor forskelligt i Børnehuset Friheden. De voksne søger at udfordre børnene og via deres pædagogiske indsats at bringe dem videre til den næste "udviklings-zone". I den forbindelse reflekterer de pædagogiske medarbejdere meget over, hvorvidt det er de rette krav der stilles til det enkelte barn. "Er det de rette krav der stilles til X i den her situation, eller skal han hellere bruge sin energi på noget andet?"

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler fra dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Den store opmærksomhed på det enkelte barn, samt de voksnes fokus på at alle børn er forskellige og har forskellige behov, gør at de voksne indtager forskellige positioner, hvilket er understøttende for barnets muligheder for at erfare sig selv og udvikle den alsidige personlige udvikling.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

2. Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet Social udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Social udvikling*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.**
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.**

Social udvikling, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet: (udfyldes ved tilsynssamtalen)
<p>I Børnehuset Friheden interesserer de pædagogiske medarbejdere sig for de forskellige slags fællesskaber, der eksisterer. Der er det store fællesskab og så er der mange mindre fællesskaber. Fællesskaberne kan være styret af alder, interesse eller aktiviteter. Nogle fællesskaber er frivillige og andre er styrede, og børnene er i de forskellige fællesskaber på forskellige måder.</p> <p>Igen ses den store bevidsthed om at børnene har forskellige behov i de forskellige fællesskaber, og derfor agerer de voksne forskelligt overfor børnene afhængig af situationen. Der er meget fokus på, at skabe forståelse for denne "forskelsbehandling", og at forskellighederne værdsættes. Dog tages der altid udgangspunkt i et barns stærke sider. Det gøres f.eks. Ved at sætte spot på det motoriske i en aktivitet, hvis der er behov for at inkludere et motorisk stærkt barn, der ellers står svagt i fællesskabet.</p>

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	<p>Social udvikling er en integreret del af hverdagen i Børnehuset Friheden, og de voksne er meget bevidste om, hvordan de bedst understøtter børnenes sociale udvikling.</p> <p>Generelt beskrives der større opmærksomhed på det fællesskab et barn falder ud af, end på det barn der falder ud af fællesskabet.</p> <p>De voksne fungerer i øvrigt som gode rolle-modeller for børnene.</p>
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

3. Kommunikation og sprog

Børns *kommunikation og sprog* tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og deltagerkredsen har en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet ***Kommunikation og sprog*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Kommunikation og sprog, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

Igen er de voksne meget bevidste om at være gode rollemodeller, og om at have et stærkt dagligt sprogligt læringsmiljø.

Derudover anvendes rim og remser, fortælle-kufferter med artefakter som både børn og voksne inspireres af. Børnene møder også skriftsproget, da det tilstræbes at involvere det i så mange aktiviteter som muligt. Bl.a. skal børnene skrive sig på "ventelister", tilmelde sig m.m. (også selvom man endnu ikke kan skrive). Både tal og bogstaver anvendes også i uderummet, hvor der bl.a. tælles ting og noteres.

I Børnehuset Friheden er der etableret en sprog-gruppe, hvor der arbejdes med børnenes særlige behov i en mindre gruppe. Det gøres igen med udgangspunkt i børnenes interesser. Der laves aktiviteter der er tilpasset barnets behov. Dette gøres uden at barnet "ser" det og oplever sig som "særlig". F.eks. kan et barn have en spilleplade, hvor ordene der skal benævnes primært er s-ord (som dette barn er særlig udfordret på og derfor skal øve).

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Der er fokus på, at der kommunikeres meget i alle sammenhænge i løbet af dagen, og at alle børn får plads til at øve præcis det, de har behov for. De voksne er nærværende og søger at være rollemodeller i børnenes sproglige udvikling og kommunikative strategier.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

4. Krop, sanser og bevægelse

Børn lærer at forstå verden, ikke bare ved at stimulere nogle bestemte nervebaner i hjernen, men også via den måde, de bruger deres kroppe og sanser på.

Børn skal støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, lige som al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Læringsmiljøet i dagtilbuddet skal give alle børn, herunder de børn, som har begrænsede erfaringer med krop, sanser og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber, aktiviteter og leg, og det pædagogiske personale skal motivere børn til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse.

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Krop, sanser og bevægelse*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og de to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet: (udfyldes ved tilsynssamtalen)
<p>De voksne beskriver, at de er opmærksomme på, at de ofte har forudbestemte holdninger til, bl.a. hvordan man "går på tur", hvordan man skal sidde ved samlingen m.m. Skal man sidde op eller kan man godt ligge ned til samlingen? Her er stor opmærksomhed på at afprøve forskellige måder at gøre tingene på.</p> <p>I Friheden bestræber de pædagogiske medarbejdere sig på at tilbyde mange forskellige aktiviteter med fokus på krop, sanser og bevægelse. Både planlagt og spontant. Der anvendes også rekvisitter som motorikbaner og sansekasser.</p> <p>Når vi ikke længere er hæmmet af Corona-restriktionerne, kan aktiviteterne i hallen påbegyndes igen.</p> <p>Børnene opfordres til at mærke efter på deres krop; hvilket tøj skal jeg have på, er jeg måske sulten nu? Derfor er der også en meget fleksibel holdning til, hvornår børnene har behov for at spise lidt mad, selvom der hver dag holdes fælles frokost, der prioriteres højt.</p> <p>De voksne har øje for, hvordan børnenes gå-på-mod og livsduelighed kan understøttes ved at udfordre dem lidt, men altid med bevidsthed om børnenes nærmeste udviklingszone.</p> <p>Det samme gælder de voksne. Hvordan kan man som voksen udfordres til at samle en skovsnegl op, selvom man ikke er begejstret for det?</p>

Krop, sanser og bevægelse, fortsat

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det store fokus på at indtænke bevægelse og sanser både inde og ude, er med til at understøtte, at alle børn får erfaringer med kroppen og glæde ved fysisk udfoldelse på forskellige måder.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

5. Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet **Natur, udeliv og science** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Natur, udeliv og science, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

I Friheden arbejdes der ud fra en pædagogisk tanke om, at det er vigtigt, at fange børnene i det de er interesserede i. Det gælder også mht. til natur, udeliv og science. Når børn og voksne er stødt på noget nyt, så undersøges de nye fænomener bl.a. via iPad og opslagsbøger. Med denne nye viden skabes der ofte ny interesse, og i nogle tilfælde har en tilfældig opdagelse udviklet sig til et "mini-science-forløb".

Børnene deltager altid på forskellig vis alt efter deres interesse, og de voksne har øje for at inddrage fortællinger, skattejagt m.m. for at fange alle.

I Børnehuset bruges naturen generelt meget, og de voksne er meget interesseret i at inspirere børnenes interesse og tanke-måde.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Den nysgerrige og undersøgende tilgang der opleves hos de voksne i Børnehuset Friheden er med til at etablere et læringsmiljø, der giver børnene glæde ved og kendskab til naturen samt konkrete erfaringer med naturen og naturfænomener.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

6. Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet **Kultur, æstetik og fællesskab** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur, æstetik og fællesskab, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet: (udfyldes ved tilsynssamtalen)
<p>I Børnehuset Friheden er der mange traditioner. Der er traditioner der fastholdes og gentages, men samtidig opstår og opfindes også nye.</p> <p>Det tilstræbes at børnene får en tydelig fornemmelse af demokrati og demokratiske processer. Derfor afholdes der også mange afstemninger, "valg" m.m. Bl.a. da et rum skulle have et nyt navn. I Corona-tiden er der også lavet online afstemning.</p> <p>Her opleves meget kreativitet, og der er en stor optagethed af, at det kreative skal i spil og være fri, uden at der er et facit. Kreativiteten må ikke blive hæmmet af, at der er et facit. Herved opnås et signal om og en følelse af at alle kan være kreative og dygtige, og det er kun interessant, at det kreative udfoldes på forskellige måder.</p> <p>I den forbindelse er det tydeligt, at børnene også bliver inspireret af hinandens "kunstneriske" udfoldelser.</p> <p>Her er de voksne igen interessante rollemodeller, da de er meget forskellige, og kan tilbyde forskellige kreative talenter.</p>

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Børnehuset Frihedens pædagogiske læringsmiljøer giver børnene mulighed for at opleve forskellige former kreative processer og for at deltage i dem på forskellige vis. De voksne indgår aktivt i processerne og stimulerer børnenes kreativitet og nysgerrighed.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

7. Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

- Hvordan er der arbejdet med børnemiljøet i et børneperspektiv, og med børns oplevelser af børnemiljøet? (Kom med centrale og konkrete eksempler)
- Hvornår er der senest udarbejdet en børnemiljøvurdering? Og hvordan har I indarbejdet de centrale punkter?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets arbejde med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø:
(udfyldes af den daglige leder)

Da vi oplevede at børnene ikke brugte et af vores rum så meget, var vi nysgerrige på, hvilke lege som optog børnene mest. Da vi både kunne iagttage og høre på børnene, at de var blevet mere glade for udklædningslege, indrettede vi slottet, hvor tøjet nu hænger overskueligt i børnehøjde, hvor børnene har mulighed for at spejle sig og selv har været med til at dekorere rummet.

Ift. det psykiske miljø vægter vi at danne fællesskaber på kryds og tværs af børnegruppen. Har et barn brug for ro og overskuelighed i en periode giver vi mulighed for et lille fællesskab med få børn, f.x ved at lege sammen med den lille gruppe i et rum for sig selv.

For at børnene trives i leg med andre er vi blandt børnene f.x:

Barn 1 er blevet træt af at være dovendyr i legen og gør sig umage med at forklare Barn 2 det. Barn 2 fortsætter som dovendyr og Barn 1 bliver frustreret og vred og skal til at slå.

Den voksne i nærheden sætter sig sammen med børnene, lytter til deres forklaringer, men børnene holder fast på deres ret. Den voksne spørger, om de lever i en jungle og børnene nikker. De tre taler nu om hvilke andre dyr, som lever i junglen og børnene finder sammen ud af, at Barn 2 kan være en Panda, hvorefter de to børn "sover" videre sammen på kolbøttestangen.

Vi udarbejdede en BMV forrige år, men fremover vil vi hellere bruge vores evalueringer sammen med børnene til at undersøge, hvordan børnene trives i deres omgivelser og i de læringsmiljøer vi tilbyder

Pointer fra tilsynssamtalen:

De voksne bestræber sig på altid at være nysgerrige på børnenes perspektiv. Nogle gange spørges børnene direkte, andre gang iagttager de voksne børnenes leg for at blive klogere på børnenes interesser og behov, og for at sikre at rummene og læringsmiljøerne afspejler den aktuelle børnegruppe.

Børnene har også stor indflydelse på, hvad der kommer op at hænge i institutionen. Skal det absolut være efterårs-ting, hvis børnene hellere vil have dinosaurer op?

I forhold til det psykiske børnemiljø er det altid en balancegang mellem det enkelte barns behov og at hele gruppen skal tilgodeses.

De voksne er meget opmærksomme på, at der skal være mulighed for at skabe ro, og det er altid en mulighed f.eks. at blive indenfor og få en lille pause.

8. Samarbejde med forældre om børns læring

Dagtilbuddet skal have fokus på hvordan dagtilbud og forældre kan samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem.

- Hvordan bidrager I til et samarbejde med forældrene som understøtter barnets trivsel og udvikling? (Kom med konkrete eksempler)

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets samarbejde med forældre om børns læring:

Vi har uformelle samtale med forældrene i det daglige, hvor vi "tager temperaturen" på, hvordan forældrene synes barnet trives hjemme og hvad de hører om hverdagen i Friheden.

Til de formelle samtaler beder vi forinden forældrene vurdere, hvilke gode egenskaber deres børn har og personalegruppen gør det samme. Til samtaler tager vi med udgangspunkt i barnets styrkesider en drøftelse af, hvordan vi kan bruge styrkesiderne til at støtte barnets udvikling på andre områder. Vi aftaler hvad forældre skal gøre hjemme og hvilke opgaver vi kan klare i Friheden

Pointer fra tilsynssamtalen:

Samarbejdet beskrives meget positivt, og hvis der opstår behov for en uformel snak prioriteres det højt.

Som beskrevet anvendes en "udsagns-pose" til de formelle møder. I posen er der udsagn som "har humor", "er hjælpsom", "er nysgerrig". Denne metode er en interessant måde at få øje for hinandens perspektiver på- og samtidig hinandens roller og ansvar. Det er også en oplagt vej i forhold til at give relevant rådgivning og vejledning.

9. Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Dagtilbuddet skal tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, og som dermed understøtter, at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole.

- Hvordan tilrettelægger I et pædagogisk læringsmiljø der skaber sammenhæng til børnehaveklassen?
- Hvordan inddrager og samarbejder I med forældre og skole/SFO om dette?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklasse:
(udfyldes af den daglige leder)

De ældste børn går i Dronning Louises Bamseskole sammen med en udvalgt bamse. I bamseskolen leger vi skole. Vi inddrager bogstaver, tal, former, farver, kunst, natur, optagelse af film, men leger også lege som styrker fællesskabet, omsorg for hinanden og evnen til at handle efter kollektive beskeder, udsætte behov og være selvhjulpen.

Forældrene inddrages i bamseskolens arbejde ved et særskilt "Skolemøde" og individuelle samtaler.

Inden skolestart viser børnene deres forældre, hvad de har lavet i løbet af Bamseskoleåret.

Vi besøger børnenes kommende SFO sammen med børnene og beskriver sammen med forældrene børnenes styrker og udfordringer på et overgangsskema til SFO/skole.

Pointer fra tilsynssamtalen:

Samarbejdet med børnehaveklassen/SFO'en fungerer godt og prioriteres meget højt, selvom det kan være en temmelig ressource-krævende proces, da der er fast besøg i SFO'en en gang om ugen fra marts måned. Her tager en voksen afsted med de børn, der skal starte på den aktuelle skole. Det beskrives som meget værdiskabende, at børnene fast møder de kommende SFO-venner, personalet og samtidig lærer omgivelserne at kende.

Det pædagogiske personale oplever at besøgene er med til at skabe en fælles forståelse, da man kan overleve og sparre med hinanden "i situationen".

10. Etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddet

Det pædagogiske personale og ledelsen skal løbende forholde sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

- Hvad gør I for at sikre en systematisk og løbende evaluering der bidrager til udviklende feedback?
- Hvordan sikrer I, at viden fra evalueringen anvendes til at justere det pædagogiske læringsmiljø?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets etablering af en evalueringskultur:
(udfyldes af den daglige leder)

På hvert P-møde evaluerer vi med udgangspunkt i et læringsmiljø. Den enkelte medarbejder vælger det læringsmiljø de vil tage udgangspunkt i og ledelsen vælger løbende at tage de fysiske rammer og rutiner op. Derefter bestemmer vi os for, hvordan vi ændrer praksis og tager det op igen på næste møde, for at se på hvordan det har virket.

Pointer fra tilsynssamtalen:

Her evalueres generelt meget – også med børnene. (En evaluering viste bl.a. hvordan børnene opfattede "tur" og hvilken holdning de havde til hyppigheden.)

Til evaluerings-processerne anvendes ikke et fast skema, men det gøres bevidst på flere forskellige måder, for at sikre, at så mange som mulig får deres perspektiv frem. Det gælder både for børn og voksne.

Udover evaluering på p-møder er der masser af uformel, daglig evaluering. Det betragtes som nødvendigt for hurtigt at kunne justere på procedurer og læringsmiljø.

Det beskrives, at alle er interesserede i at evaluere, og at der er en stor åbenhed overfor at afprøve nyt.

11. Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske personale og ledelsen skal løbende forholde sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, herunder børn i udsatte positioner

Vælg **én** af nedenstående muligheder:
(udfyldes af den daglige leder)

- Indsæt en kort praksisfortælling, der beskriver, hvordan der arbejdes med læringsmiljøet omkring børn i udsatte positioner (fx hvordan anvender I legen til at inkludere børnene i fællesskaber?)
- Præsenter et kortere videoklip (af max 2 minutters varighed) ved tilsynssamtalen, der viser, hvordan der arbejdes med læringsmiljøet omkring børn i udsatte positioner (fx hvordan anvender I legen til at inkludere børnene i fællesskaber?)

X skal begynde i Friheden. Da X er på besøg med forældrene, har vi valgt at en pædagog, skal vise rundt og tale med X og forældre. Pædagogen oplever, at X er særlig glad for "Dukkekrogen" og på X's første dag står samme pædagog klar til at starte dagen i Dukkekrogen.

For at X kan overskue den nye hverdag, inviterer pædagogen kun et andet barn med ind i legen.

Efter 30 min. går pædagogen og de to børn op på 1. sal, for at tage en lille hvilestund, så X kan få overskud til resten af dagen. Pædagogen taler med børnene om, hvilken sange, de skal synge. Pædagogen synger de valgte sange, mens børnene ligger og hviler.

Efter ca. 10 min går alle ned og genoptager legen i dukkekrogen.

Dette gentager sig hver dag i første uge, mens gruppen udvider sig, således at der efter en uge, er 4 -6 børn med i legen.

Hvilestunden foregår på samme måde hver dag. Efter en uge er X klar til at være med til frokost, hvor X nu kan sidde med andre voksne og børn. Efter 1,5 uge har X lyst til at lege med noget andet efter hvilestunden og vælger et andet rum med flere børn.

I den første uge kaldes alle børn sammen til et børnemøde efter X er gået hjem. Her fortæller pædagogen de andre børn om X's behov og hvorfor X har brug for hjælp fra de voksne og de andre børn.

Flere af børnene rækker hånden op og tilbyder deres hjælp.

Dagen efter står 2 af de ældste drenge klar til at tage imod X og sender også X hjem med et stort kram.

Pointer fra tilsynssamtalen:

Som tidligere beskrevet kender de pædagogiske medarbejdere børnene så godt, at de kan være "på forkant", så et barn undgår at komme i en udsat position, bl.a. ved at gøre børnene interessante for hinanden. Det gøres f.eks. ved at planlægge aktiviteter, der "passer til" barnets kompetencer. Herved kan der skabes et fællesskab, så alle børn får mulighed for at vise hvad de "ellers" kan.

I Børnehuset Friheden arbejdes der ud fra devisen, at alle børn gør det, så godt de kan.

I disse sammenhænge inddrages forældrene ofte, da der er stort fokus på, at det er en fælles opgave.